

Darabos Eszter Erasmus+ beszámolója

A Tisztaszoba Kulturális Egyesület szervezésében lehetőségem nyílt 2024 nyarán Erdély keleti részébe látogatni. Táncoktató kollégáimmal a csíkszentdomokosi táncokat tanulmányoztuk. Szállásunk Gyimesben, Gyimesközépkokon volt André Csabánál, ahonnan csillagtúraként jártuk Gyimes és Csík falvait.

Az első napon André Csaba előadást tartott Felcsík néprajzáról, kulturális örökségéről, Csíkszék férfi és női viseletéről, kiemelt fókuszba helyezve a falvak közötti hasonlóságokat és különbségeket. Többek között szó esett az alábbi falvakról: Csíkszentdomokos, Csíkcsicsó, Csíkjenőfalva, Csíkmadaras, Mádéfalva, Csíkmadaras, valamint még más környékbeli települések is. Az esti tánctanítás után ellátogattunk a gyimesi Skanzenbe is, ahol lehetőségünk nyílt beszélgetni az ott élő zenészekkel és táncosokkal.

Második napon felcsík tájépítészetének és gazdálkodásának jellegzetességeit ismertette számunkra vendéglátónk. A napot a különböző falvak körbejárásával töltöttük, ezzel reprezentatív, gyakorlati képet kaptunk az elméletben megszerzett tudásanyaghoz. Kint tartózkodásunk alatt megrendezésre került a Csíkszentdomokosi Folkmaraton, melynek első napján a Kedves zenekar koncertjén vettünk részt. Öröm volt a velük való találkozás, mert a zenekar tagjait régóta ismerem és az általuk képviselt értékrendet, valamint szakmaiságot – mint koncertzenészként, mint pedig zenepedagógusként – nagyra tartom. Az este folyamán a helyiekkel felcsíki körtáncokat táncoltunk közösen. A táncházban adatközlőktől tanulhattunk különböző felcsíki páros és polgári táncokat, valamint a szünetekben személyesen is beszélgethettünk a hagyományőrökkel. Ez a fajta társas viszony ad lehetőséget a bennünk felmerülő kérdések (főleg a figurális, táncmotivikai vonatkozásban, illetve a táncrend szabályait érintő dilemmákban) feltevésére, amelyekre sok esetben válaszokat is kaptunk.

A következő napon a Folkmaraton programjain vettünk részt, melyek nagyon különbözőek voltak: táncfolklorisztikai és néprajzi előadások, vetítések Csíkszentdomokosról, képműkiállítás. Több előadás is szerepelt a programok között az alábbi témákban: a domokosi zenészek, a szövés, a népviselet. Táncot lehetett tanulni Bara Szabolcstól énekeket pedig Erőssné Sándor Jutkától.

Az estét a fiatal generációk bevonásával elképesztő élményt nyújtott a Hangőrzők koncertje. Nagyon megható és inspiráló volt látni, hogy mennyi fiatal képes bevonzani a népzene, a néptánc, és a népi ének.

Az esti közös táncházban is természetesen részt vettünk a helyiekkel és az ide érkezőkkel Gyimesből, Moldvából egyaránt. Számomra megint különleges élmény volt, hiszen moldvai és gyimesi ismerősimmel is tudtam találkozni, de sok új emberrel is találkoztunk és beszélgettünk. André Csaba megismertetett minket a helyi vezetőkkel, táncoktatókkal, akikkel reményeink szerint szorosabb kapcsolatot tudunk kiépíteni a jövőben. Egy kerekasztalbeszélgetés során betekintést kaptunk a helyik múltjába, jelenébe és jövőbeli terveikbe is.

Érdekes volt a tánclépéseken túl megismerni a helyiek hozzáállását, mentalitását, munkásságát a hagyományok tovább örökítésében, valamint a pedagógusi kihívásokkal való sajátos megküzdési mechanizmusaikat. Számomra különösen fontos volt, hogyan, milyen mértékben képeznek szerves egységet a zenészek és a táncosok. Sokat lehetett tanulni a köztük lévő viszonyról, tudásról és ezek természetes reprezentálásáról. Nagyon hálás vagyok, hogy a program keretében és az Egyesület szervezésében mind szakmailag, mind emberileg sokat fejlődhettem.